

пентръ

МІШТЕ, ШІМЪ ШІ ЛІТЕРАТУРЪ.

№. 35.

Luni, 27. August.

1845.

DIN MAGAZINŪL ISTORIK.

(Брмаре)

Дачія веке сѣпт реѣи пропріи Дачічї, прїи вртаре маї днаїнте де окъпареа Ротманїлор, се днтіндеа дела котївтра Дѣлїрїї ла Карпї, адекъ дн локвїре ачелеа внде астѣзї е кастелл Вїшеград де аспра Бвдеї, пе лѣлгъ стѣлгга Дѣлїрїї пѣпъ ла Понтѣл Евсїн саѣ Мареа Неагръ, де ачї пѣлпъ ла рѣлл Борїстене саѣ Дѣпапрѣ; їаръ кѣтръ теазъ-поапте пѣлпъ ла тѣлїїї Карпаѣї пе паралел де лѣлїте цеографїкъ 48° 40'. Аша пе спѣне Стравоне. — Дн тїмпѣл кѣлнд Траїан днвїнсе пе Дачї шї оквпъ провїнда, о парте дїнтре Дѣлїре шї Партї саѣ Тїса се дїнеа де Жасѣїїї Метапастї, каре лї с'а лѣсат лор фїнд-кѣ пѣ се вїсеръ кѣ Дачїї ла ал доїлеа рѣсвоїв, даръ маї тѣрзїѣ арѣтѣлндѣсе шї еї пелїнїїїїї, лї с'а лѣат шї с'а адаѣс ла чеалалтѣ Дачїе; їаръ партеа деспре рѣсвїрїт каре заче песте рѣлл Іерас саѣ Прѣт пѣлпъ ла рѣлл Борїстене се пѣтера днтр'адевѣр ла Дачїа, днсѣ днкѣт пентрѣ форма гѣверпѣлвї се дїнеа де Месїа їнферїоаръ; локвл чел дн мїжлок ера Дачїа пропрїе. Аша пе спѣне Птолемеѣ. — Прїи патѣрѣ ера днпѣрѣїтѣ Дачїа веке

дн: Централъ, Орїенталъ, Очїденталъ, Бореалъ шї Австралъ, кѣм се паре кѣ о днпарте шї Птолемеѣ пѣтїнд деосевїтеле поплате каре, саѣ о лѣквїа пе тїмпѣл сѣѣ, саѣ о аѣ лѣквїт маї днаїнте, шї деосевїтеле дїнѣтѣрїї маї пѣстра пѣтеле велїлор лѣквїорї. Дн о дїпломтѣ де дїмїсїѣне чїнстїтѣ дн мїлїїїе шї де кончесїѣне де дрепт четѣденеск сѣпатѣ пе табле де арапѣ афлате ла Челеї, се веде кѣ Дачїа Австралъ, саѣ Цара ромѣнеаскѣ пропрїе аша пѣтїтѣ астѣзї, се пѣтїа Дасїа їнферїор, де внде апої вртмеазъ фїреѣе ка пѣрѣїле де аспра еї сѣ се фїе пѣтїт Дасїа суперїор. Кѣчї пої афлїм ачеастѣ днпѣрѣїре атѣт ла Панонїа кѣт шї ла Месїа, амѣлдоѣе ера днпѣрѣїте аша, ачеаа дн Рануонїа суперїор et їнферїор, ачеаста дн Моесїа суперїор et їнферїор. — Ної пѣнем аїчї ачеастѣ дїпломтѣ (каре с'а пѣвлїкат маї де тѣлте орї, днсѣ днкѣркатѣ де грешелї, шї есплїкатѣ кѣ тотѣл дн контра днцелесѣлвї челѣї адеѣврат), пентрѣкѣ, афарѣ де їнтересѣл цеографїк, маї презентеазъ шї алте їнтересе дїїнїїїїїе, ва кїар шї жѣрїдїїе. Еа се датеазъ дн 22. Мартїе, анѣл 882 де ла днтемеїареа Ромеї, саѣ 129 дела Хр. шї сѣлпъ аша: (Vezio дн орїдїнал.)

Ної воім съ днсемиѣтъ аичі апи пѣми-
рїле кѣ каре с'аѣ деосевїт провинделе Да-
чїеї лѣї Траїан дн веакѣл дїн мїжлок (пѣ
днсъ дн чел векиѣ) дѣпѣ дмпѣрѣїреа па-
тѣралѣ, спре днделецереа деосевїдїлор
авторї исторїчї, ка съ фїм ертадї дн вї-
торїѣ де тоатѣ есплїкѣчїѣнеа.

Дачїа централѣ: Intramontana, Месо-
данїа, Месоданїа, Месовлахїа, 'Ороданїа, 'Орода-
нїа, 'Оровлахїа, 'Аргодевеллон, Erdeuellum, Ar-
dellum, Erdelium, Ultrasilvana, Transsilva-
na, Septemcastrensis, Heptapolitana.

Дачїа ориенталѣ: Ultramontana, Мау-
роданїа, Мауроданїа, Мауровлахїа, Morodavia.
Moldavia, Valachia maior, Tyriana, пентрѣ-
кѣ заче лѣнгѣ рѣѣл Тїра, Кара-Влак шї
Bogdania тѣрчеѣе; деспѣрѣдїтѣ прїн Прѣт
дн Bassadavia саѣ Bassarabia шї Moldavia
propria.

Дачїа австралѣ: Inframontana, 'Арго-
данїа, 'Аргоданїа, 'Арговлахїа, Valachia propria,
Valachia minor, Istriana, пентрѣ-кѣ заче
лѣнгѣ Істрѣ саѣ Дѣпѣре, Ак-Влак тѣр-
чеѣе; деспѣрѣдїтѣ прїн Олт дн Janiana
шї Argisiana.

Дачїа оциденталѣ: Citramontana, 'Охро-
данїа, 'Охроданїа, 'Охровлахїа, Оууровлахїа,
Pannodacia, Trans-Tibiscana ла Ынгѣрї, Фѣ-
кѣнд о парте а регатѣлѣї Ынгарїеї; дес-
пѣрѣдїтѣ прїн Мареш дн Temisiana шї
Chrysiana.

Дачїа вореалѣ: Supramontana, Хлоро-
данїа, Хлороданїа, Хлоровлахїа; деспѣрѣдїтѣ
прїн Карпадї дн чеа де кѣтре апѣс Mar-
morosa, шї че а де кѣтре рѣсѣрїт Arbo-
rosa, Ploninia, Bucovina; дарѣ партеа де
кѣтре апѣс с'а пѣмерат маї тотдеазна саѣ
ла Дачїа оциденталѣ саѣ ла чеа централѣ,
шї чеа де кѣтрѣ рѣсѣрїт ла чеа ориента-

лѣ пѣпѣ ла сѣѣршїтѣл веакѣлѣї трекеѣт,
кѣнд с'а рѣпѣт де данса шї с'а адаѣс ла
Галїдїа.

Днсъ тревѣе обсерват кѣ ла зпїї скрї-
пторї се скїтѣѣ ачесте пѣмїрї зпеле кѣ
алтеле. Полачїї пѣмеск де комѣн Дачїа
оренталѣ Valachia maior, шї чеа австра-
лѣ Valachia minor, Ынгѣрїї дн контрѣ, ла
чеа ориенталѣ дї зїк minor шї ла чеа
австралѣ maior, кѣм се vede ла Петрѣ
Петанчїѣ. Днсъ кѣ нїчї зпа пѣ тревѣе
днкѣркатѣ Μεγαλοβλαχїа скрїпторїлор Bizan-
tini; каре е дн Тесалїа, нїчї Valachia mi-
nor чеа дн Склавонїа каре шї маї дїне
пѣтеле векилор локѣиторї, дарѣ акѣма шї
а перѣѣт лїмба. Асеменеа варїеазѣ шї
пѣмїрїле тѣрчеѣї Кара-Ифлак шї Ак-Ифлак.
Дѣпѣ чеї маї мѣлѣї скрїпторї чеа ориен-
талѣ се пѣмеѣе Кара (Неагрѣ) шї чеа
австралѣ Ак (Алѣѣ). Прїнчїпеле Канте-
мїр претїнде дн контрѣ зїкѣнд ла чеа
оренталѣ Ак-Влак шї ла чеа австралѣ
Кара-Влак. Пе лѣнгѣ ачестеа нїчї Bian-
che-Blaquїe а лѣї Ville-Hardouin, каре есте
де кѣѣтат дн Macedonia шї Тесалїа, пѣ
треѣе днкѣркатѣ кѣ чеа пѣмїтѣ тѣрчеѣе
Ак-Ифлак саѣ гречеѣе 'Арговлахїа, нїчї Мо-
rolakia дн Далмацїа кѣ Мауровлахїа саѣ
Кара-Ифлак дн Дачїа.

Акѣм съ пе днтоарчет їарѣшї ла
Історїе.

Romanii дн Дачїа веке а лѣї Траїан
легадї фїїнд де фамїлїїле, де аверїле шї
де пѣтѣнтѣл паѣерїї каре ера акѣм па-
триа лор, дн ачесте тїмпѣрї фатале, кѣнд
кїар нїчї ла Рома пѣ ера вїеада маї сїѣ-
рѣ декѣт дн челе маї депѣртате дѣрї
але пѣтѣнтѣлѣї, воїрѣ маї вїне а локѣї
днтре верї че барѣарї некѣпоскѣдї шї а

сѣтери стѣпаниреа Годилор кѣ каріи се обичіиісеръ пріптрѣн комерц апроапе de dovezechi de anі, декѣт а пѣрѣси тоате ачесте авері сігѣре, ші а трече дп алте локѣрі стрѣпе кѣтѣнд алтеле песігѣре. Din каре каѣсъ фаміііле челе маі пѣтероасе ші челе маі авѣте п'аѣ ѣрмат леціѣпіле лѣі Авреліан дп Месіа, кѣ фраціі лор челор маі пѣціп авѣці, каріи пѣ пердеа німіка стрѣмѣтѣндѣсе de аічі аколо. Дарѣ нічі стѣпаниреа Годилор п'а фост атѣт de аспрѣ, кѣчі ачеціа ка ніѣе варварі каре трѣіа дп праделе рѣсвоіѣлѣі de астѣзі пѣлѣ тѣпне, вѣлѣндѣсе дп посесіѣпѣа провінѣеі, пѣ пѣмаі кѣ пѣ тѣрѣра пе ачеціі лѣкѣіторі паціфічі, дарѣ дпкѣі ші апѣра дп контра тѣтѣрор дпкѣрселор, ші дп дпкѣраціа ка съ кѣлтівѣзе ліпцііт деаріпііле de знде съші поатѣ авеа ші еі пѣтрѣдѣл пѣптрѣ праделе челе довѣндіте кѣ армеле de аіреа.*) — Ачест mod de a

*) Дачіа чеа веке реѣіпѣ кѣ тоате ачестеа зп пѣтѣр дпсетпнат de аі съі лѣкѣіторі, каріи авеа маі таре фрікѣ de есіліѣ декѣт de зп Domn Гот. Ачеціі Romani деѣнепѣраціі ѣрматъ а серві імпѣріѣлѣі de каре се десѣѣкѣсерѣ, дптродѣкѣнд дптре дпвіпгѣторіі лор челе д'житѣіѣ кѣноцііпѣе de агрікѣлѣтѣрѣ, артеле фолосітоаре ші кѣвііпѣеле віеціі чівілісате. Ын комерцііѣ de негоѣѣрі се ставілі трептат дптре рѣпеле опѣсе але Дѣпѣріі пріп комерцііѣ ліпѣеі; ші дѣпѣ че devіпі Dacia зп стат неатѣрпнат фѣ варіѣра чеа маі таре а імпѣріѣлѣі дпконтра дпкѣрселор сълватічілор дела Nord. Ын сепс de іптерес леѣѣ пе ачеціі варварі, че се маі стѣпнѣрарѣ, кѣ імпѣріѣлѣі Roman, ші прекѣт се дптѣмплѣ adesea, зп іптерес контіпѣ се скіпѣѣ дп претеніе фолосітоаре. Gibbon Istoria de سپره кѣдѣреа імпѣріѣлѣі Roman. Волѣме I. Кап. 11.

віеѣві дптре варварі дп сігѣранѣѣ, се фѣкѣсе ла дѣпшіі атѣт de обичіпѣіт, дпѣѣт еі нічі de Ыпі, варваріі чеі маі ферошіі каріі дпсѣѣла гроазѣ ла тоатѣ Еѣропа, ші каріі кѣтре сѣѣршітѣл веакѣлѣі алпатрѣлеа сілірѣ пе Гоѣі съ треакѣ Дѣпѣреа, ші дпшіі дптѣрірѣ Domnia лор дп Дачіа, нічі de ачеціа зік, пѣ с'аѣ пѣтѣт спѣітѣпѣта атѣта, дпкѣт съші пѣрѣсѣаскѣ патріа.*)

Поплѣл дпшіі алеѣеа Преторіі сеі дп деосебіте локѣрі, каріі дпсѣѣршіт ліпцііпѣдѣсе тѣрѣѣрѣіле се дпѣлѣдарѣ ла demпітатеа de Дѣчі, ші фортарѣ деосебіте статѣрі. Ачесте тіппѣріі дптѣнекоасе пе аскѣнд пѣтмеле лор, кѣ тоате ачестеа е о пѣрѣре коѣзпѣ, каре пѣ е ліпсітѣ de кѣвѣпѣт, кѣ маі тѣлѣціі дпнтре ачеціа, с'аѣ прекѣт сокотеск алѣціі, кѣ тоѣі аѣ фост пѣтміѣці кѣ тот ачелаші пѣтме; кѣчі дп афлѣтм ші маі тѣрзіѣ с'аѣ неперѣкѣрмат с'аѣ фортате adesea тот кѣ ачелаші пѣтме, de с'аѣ ші пѣтміт алтміптрелеа маі дппайте de a venі ла гѣберп. Аша зік кѣ Дѣчіі Dacieі Orientale дп тіппѣрііле Годилор авеа пѣтмеле de Joviani с'аѣ Іоані, с'аѣ Теодоріі дѣпѣ Гречі, каре пѣтме дпсетпнеазѣ тот ачелаші, ші маі пе ѣрмѣ траѣѣкѣпѣдѣсе de Словачіі дп ліпѣва лор с'аѣ зік Bordanі, de знде Тѣрчіі пѣтмеск ші деара ачелаші Bordania пѣпѣ дп зіѣа de астѣзі. Іарѣ Дѣчіі Dacieі Австрале с'аѣ пѣтміт Іларіі с'аѣ дп ліпѣва попѣларѣ ромѣнеаскѣ Бѣкѣрѣі, de знде віне ші пѣтмеле капіталей Бѣкѣрѣціі. Ші пе ачесте л'аѣ траѣѣс Словачііі дп ліпѣва лор кѣ зічереа Padѣ

*) Thurotz, Chronica Hungarorum, Parte I. Cap. 17:

*)

че аре тот ачешаші днсемнаре. Тот дн ачест mod сокотеск къ Дѣчїи Daciei Централе аѣ фост пѣмїдї къ пѣтеле комѣч Julii саѣ Gellii, каре пѣте конспѣтъ de о парте къ пѣтеле дѣчелѣи челѣи зчїс дн вътъмїа дїн зрѣтъ къ Дѣгѣрїи — карїи къ-тре сѣѣршїтѣл веакѣлѣи ал повелеа гонїдї фїїнд де Пачїнацїи*) чеї днсоцїдї къ Ромѣнїи**) дїн пѣрѣїле оріентале але Daciei, аѣ треѣтъ мѣнцїи шї днчепѣнд рѣс-воїс къ Целїѣ дѣпѣ ловїрї крѣпте дн о-торѣрѣ днсѣѣршїт, шї атѣнчї Ромѣнїи възѣнд тоартеа Домнѣлѣи лор днкеїарѣ къ еї паче прїп жѣрѣмѣнт — де алтѣ парте конспѣтъ къ пѣтеле капїталеї Alba Julia шї totdeodatъ къ пѣтеле чел зр-мат дѣпѣ ачеша ал дѣчїлор лор челор алешї дїнтре Дѣгѣрїи, дїнтре карїи маї мѣлцї с'аѣ зїс не рѣнд Julii, їарѣ зѣгѣрѣще Gyula. — Шї деспре алцї дѣчї ромѣнїи дн Dacia ocidentalъ фаче поменїре їсторїа тїмпѣлѣи ачестѣїа, шї дн спедїе де Клавдїѣ саѣ Гладїѣ, каре domnia дн ачеша деарѣ, каре се мѣрїїнеще де кътре меазъ-зї де Дѣпѣре, де кътре апѣс де Partic, де кътре меазъ-поапте де Мареш, де кътре рѣсѣрїт де мѣнцїи Daciei централе, шї се пѣмеще акѣм Банатѣл Temisiana. Ачест дѣче преа-вїтеаз дѣпѣ мѣлте шї

*) Const. Porphyrogenitus, de administratione Imperii, Parte II, Cap. 38.

**) Пентрѣ ачешашї днсоцїре а Ромѣнїлор къ Пачїнацїи, се пѣмеск адееша Ромѣнїи къ пѣтеле Пачїнацїлор, преѣм а демѣстрат преа vine Lucius in Historia Regni Dalmatiae Lib. VI, Cap. 5, шї апої D'Anville дн Memoire sur les peuples qui habitent aujourd'hui la Dace de Trajan, Memoires de l'Academie des Inscriptions, Tom. XXX.

крѣпте вътъмїи къ Дѣгѣрїи, десперѣндѣсе de a maї пѣтеа сѣ дїе дѣкатѣл сѣѣ, trimitice депѣтацїи ла Дѣгѣрїи шї черѣ паче де ла дѣншїи дѣрїндѣлѣе кастелѣл де въпѣ voia са къ деосевїте алте дарѣрї. Дѣгѣрїи лѣѣнд остатїчї (зѣлѣѣ) не фїї локѣиторїлор, аѣ фѣѣѣтъ паче, шї деара чеа днкі-патѣ лорѣш о аѣ лѣсат семїндїеї лѣї Гладїѣ дела каре се трѣѣеа Опѣтѣм чел оморѣт де Сѣнад дѣпѣ маї мѣлт тїмп. *) — Тот ачеша їсторїе фаче поменїре шї де дѣчеле Марїѣ саѣ Марїот, **) каре дїнеа деара чеа де асѣпра Марешѣлѣи, днтре ачест рѣѣ де кътре меазъ-зї, Particѣл де кътре апѣс шї Самешѣл де кътре меазъ-поапте, зрѣмѣнд дїн пѣрїпте дн фїїѣ де не тїмпѣл векїлор Романї. (Ше стрѣтошѣл ачестѣїа каре ашеа тот ачеш дн о-торѣсе Атїла). Ачеша фѣѣѣнд трактат къ Арпад дѣчеле Дѣгѣрїлор, шї дѣнд не фїїа са дн мѣрїїтїш лѣї Золта фїїѣлѣи лѣї Арпад, мѣрїи фѣрѣ фїїѣ шї лѣсѣ къ тотѣл дѣкатѣл дн паче дїперелѣи сѣѣ Золта. ***) Шї зп алт дѣкат асеменеа атѣрнат дела Дѣгѣрїи се поменеще дн їсторїе, каре зѣ-чеа дїнколо де рѣѣл Самеш, адеѣкъ дн Dacia вореалъ че се пѣмеще акѣм Martoroc, де знде Dacia oріенталъ с'а попѣлат маї де мѣлте орї къ локѣиторїи пої фїїнд пѣстїїтѣ де варварї; шї дїн ачешашї каѣсѣ Дѣгѣрїи с'аѣ сїлїт сѣшї днтинѣз дре-

*) Сѣнт ворвеле Нотарѣлѣи лѣї Бела. — Сѣѣршїтѣл чел траѣїк ал ачешашї вѣрват днсемнат се аѣл не ларг десѣрїе дн Actis Sancti Gerhardi Episcopi Chanadiensis.

**) Morout шї Menumorout скрїе Нотарїѣл, тѣл-мѣчїнд рѣѣ пѣтеле Minor-Marius (Марїѣ чел тѣлѣр.)

***) Сѣнт ворвеле чїгатѣлѣи Нотарїѣл.

птѣл de Свзепанитате ши ла дѣнса, ши сѣ'л копѣрме prin пѣтереа армелор.*)

Дѣпъ че ам днсемнат ачесте пѣдине деспре векї локѣиторї ай Дачїей лѣї Траїан, дѣпъ че с'а окѣпат провинда де варварї, се тречет дн Дачїа чеа позъ а лѣї Аврелиан. Нічї ачеста п'а фост маї пѣдин тѣрѣвратъ де варварї дн трїстеле ачеле тїмпѣрї, де ши с'а апѣрат де чеї маї вїтежї Императорї кѣ тоате пѣтерїле лор, карїї кѣ модѣл ачеста аѣ днпедекат лѣареа еї чеа комплетъ, пѣпъ че Българїї дн веакѣл ал шептелеа сѣпт днпѣрѣдїа лѣї Константїн Поганат трекѣрѣ Дѣпѣреа ши окѣпаръ тоатъ ачѣа парте де пѣмѣнт пѣпъ ла мѣнтеле Ем ши дїнколо prin Трачїа ши Macedonia, ши трасеръ ла сїне пе Ромѣнїї карїї локѣїа Дачїа лѣї Аврелиан чеа позъ.

Дн тїмпѣл ачеста а кѣзѣт ши дн Оріенте пропрїѣл имперїѣ Roman (маї рѣтѣнд ѣтѣвра лѣї пѣпъ дн сѣта а чїпчїспрезечеле). Кѣчї дѣпъ пѣвѣлїреа Българїлор ши дѣпъ моартеа лѣї Константїн, пе ал кѣрѣї тїмп лїмѣва романъ, днкаї чеа мїлїтаръ, ера комѣпъ дн Дачїа лѣї Аврелиан, с'а стїнс кѣ тотѣл дн провинделе каре се маї дїнеа де имперїѣ. Ласѣ кѣ лїмѣва кѣрѣїї де пе тїмпѣл лѣї Марѣв Аврелїѣ ера чеа гречѣаскѣ, каре маї пе вртъ с'а днтродѣс формал де Диокледїан,

ши маї тѣрѣїѣ де Жїлїан с'а рекѣпоскѣт сїнгѣрѣ, днпрезѣпъ кѣ фїлософїа гречѣаскѣ, вреднїкѣ де императорїѣ, ши ка сѣ ворѣеаскѣ латїнеѣе с'а лѣсат пѣмаї жѣрїс-копсѣлділор, карїї днкѣраціадї де Флавїѣ Жївстїніан, чел че ле порѣнчїсе сѣ компїлеаѣе леѣїле ши сѣ формѣаѣе зп кодїче, с'аѣ стрѣдѣїт дестѣл сѣ рѣставїлеаскѣ имперїѣл roman днпрезѣпъ кѣ лїмѣва, днсѣ дндешерт, кѣчї тоате мерѣеа дїн рѣѣ дн маї рѣѣ, маї кѣ сеамъ дѣпъ че Фока вѣсрпѣ тронѣл днпѣрѣдїей. — Тоате дѣрїле дн каре се маї ворѣеа лїмѣва романъ пѣ се маї дїнеа де имперїѣ.

Акѣм Ромѣнїї зпїдїї кѣ Българїї дн-темеїаръ зп стат пропрїѣ фоарте сѣпѣрѣторїѣ имперїѣлїї Bizantin, ши пе кончѣтѣдеанїї лор дн адѣсеръ кѣ днчетѣл ка сѣ днѣрѣдошеѣе релїгїзнеа крещїнъ, — ачѣеста с'а фѣкѣт ла апѣл дела Хр. 865. Ачѣастъ днтоарчере ла крещїнѣ а фост ши кавса фатоасей ачелїї десвїпѣрї днтре вїсерїка оцїденталъ, адекъ романъ ши оріенталъ, адекъ византїнъ. Фїїнд кѣ Ромѣнїї, чеї че атѣрна дела Bizantinїї дн тревїле еклесїастїче (де ши пѣ дн челе полїтїче), дѣпъ днтоарчереа кончѣтѣдеанїлор лор дорїнд сѣ скѣтѣре кѣ тотѣл жѣгѣл Гречїлор, воїръ маї вїне сѣ фїе сѣпѣшїї вїсерїчїї romane декѣт челеї гречѣїї; Гречїї днсѣ де партеа лор пѣ лѣсаръ нїмїка пѣ днчеркат ка сѣї аватъ дела ачест кѣдет. Дїн ачесте иптрїдїї се пѣскѣрѣ фѣлѣдере дн-тре патриархѣл Romeї векї ши ал Romeї позѣ, ши сѣжршїтѣл фѣ десвїпарѣа лор тоталъ, ши маї тѣрѣїѣ кѣдереа имперїѣлїї Bizantin.

(Ва зрма.)

*) Ачѣїїа сѣпт Ромѣнїї фоарте вїтежї ши аѣ dat пенѣтѣрате есетїле де вїргѣте мїлїтаръ, дн-тре каре чел маї формос а фост дн апѣл 1717, кѣнд еї сїнгѣрї аѣ зчїс доѣезѣчїї де мїї де Гѣгарї, ши аѣ скѣпат регатѣл Зпгарїей де invacїsнеа ачестора. Bezı Ungariches Magazin, dritter Band, III. Stück, Nr. 20.

ЕРЕМИТЪЛ (ПЪСТНИКЪЛ).

Ън еремит ешице фоарте де диминеацъ ла цертъл търей, ка съ'ши плінеаскъ рьгъчївеле сале. Асвпра търей domnia лініце, шї шесъл петърцініт дї делента окїі шї потпоаса лартъ а знделор дї фертека сфлетъл.

Шї пе кътева minzте се кфвндъ 'n sine void а'шї дичепе рьгъчївнеа.

Атзичї се апроіаръ прьзичї че се жъка дн арїнъ шї дълчае лор ворвїре 'ї а пьтрънс зрекїле.

Шї дънсъл се пькъжі къ і с'а тьрвърат лініцеа сфлетълвї. Шї къ тьніе с'а днторс де кьтръ прьзичї.

Акѣм венїръ ніще пескарї, шї дшї днтінеръ трежіле дн о корьвїдъ де лънгъ церт шї ле арькаръ дн адънк. Ера шї о пескьрїдъ къ дъшїї, шї еремитъл азїа вїнекзвѣтърїле еї пентръ сенївл че рївлвї шї лініцеа търей.

Іар дънсъл тотъшї се пекъжіа къ пз поате фї дн сїнгьртате.

Нъмаї декът се фькъ о мішкаре віе. Се репгоарсеръ неще лънтрашї дн а лор къльторїе де поапте. Бьтрънї шї жвнї се прївїла пе марцінеа цертълвї рьсфлънд аеръл рече де диминеацъ. Пасерїле де маре дшї destїндеа арїніле лънці сьзрънд дн сьс шї 'n жос асвпра апей.

Атзичї зїсе еремитъл: Нъ ть почїз рьга аїчї, знде къ атъта вьквріе прївїам кѣм се 'налцъ знделе: ть воїз траце маї дн сьс знде тоате сьнт лініціте.

Шї се сзї пе о стьнкъ кареа се рьдіка де пе церт, шї афлъ пе ачеа кьмпне deskїсъ коперїтъ къ газон. Мареа мїерїе і се ведеа маї днтінсъ. Лънтрїце мічї

се легъпа пе ачеа шї знделе се тьпа зпа пе алта дн orizon.

Еремитъл се гьтї де рьгъчївне.

Акѣм днсъ дї бьтъръ зрекїле ніще сьпете. Сь пькъжі іаръшї; къчї сфлетѣ дорїа лініце.

Сь днгоарче, шї іатъ зп оїер дшї адъчеа тьрма. Шї пе фада оїерълвї се лъдїа меланхолїе серїнъ, шї дн окїї лъчїа фокъ вьнд. Сьпетъл флверълвї сьъ днкъ ера вьнд шї дълче.

Еремитъл днсъ дн прївї фїерос, шї се депьртъ репеде, шї а кьрс дн десїтеа сїлчеї, кареа днчеркьїа кьмпнеа днкълзїтъ де соаре. Шї стрьвътъ прїп днзперекъл копачїлор, пълъ че ажнсе днтрън знгїс лініціт знде гьлгьїа зп рїзрел днтре тьфе, шї кренціле днпетїте пз лъса а стрьвате разеле соарелвї.

„Мькаркъ пз почїз ведеа marea deskїсъ“ zїсе 'n sine, „dar днкаї акѣм почїз фї сїнгьр. Нъ ть персекзтъ пічї окїс де ом шї пз вагъ нїменеа зрчеор дн рїзрел.“

А везт шї сфлетѣ дичепъ а се стьмпьра дн лініце. Днсъ кїар атзичї зефїръл адъсе неще сьпете маї дълчї декът шовьїтъл копачїлор шї тьртърареа рїзрелълвї.

Ворвеле зпор прьзичї мічї дї сьпаръ пе апроапе. А лор імне вїнекзвѣтърїе ера дълчї шї а лор версврі ера сьпте.

Еремитъл ешї дн секретъшї, шї іатъ о колївъ пе кареа ратърїле копачїлор пз а лъсат се о вазъ. Ачеа ста пе зп шес лънкос сьвт черъл deskїс. Соареле еї днкълзїа мїкъл коперїш, шї їеделеле днклещїте днцїсрвї дшї кьлтїа ратърїле дн аер.

Ъна фетее бьтръпъ шедее пе сказн днпїнтеа зшеї, днцїсръл еї о тьлдіне де

прѣнци. Дѣлса ле чѣтѣ лор кѣвѣнтеле вѣдѣе; дар ворбелеѣ лѣне нѣ се авѣѣа де парте. „Дѣ лѣвѣѣа не еѣ имѣрѣ: шѣ лавделе лор ера сѣпте ка рѣгѣчѣвѣа еремитѣлѣ; сѣфлетѣ лѣсѣ ачестѣѣа нѣ ера ка а вѣѣѣа дѣнтре ачѣщѣ мѣчѣ, шѣ нѣѣ пѣтѣа сѣфѣрѣ. —

Шѣ маѣа вѣтрѣлѣ се рѣдѣкѣ шѣ прѣчѣѣ черѣрѣ вѣнекѣвѣнтареа еремитѣлѣ. Дар имѣа лѣѣ с'а дѣпетрѣт шѣ а кѣрс ѣарѣшѣ маѣ департе.

Ера о стѣпкѣ палѣтѣ песте сѣлѣвѣ. Кѣрареаѣ ера колѣѣрѣсѣ. Дар дѣ сѣфлетѣ еремитѣлѣ ферѣеа тѣнѣе шѣ дѣшѣ тѣпа пѣчѣореле. Н'а стат пѣлѣ н'а ажѣс дѣ вѣрѣл стѣпчѣѣ, шѣ се аѣла аколо вѣде от н'а маѣ кѣлкат пѣл' акѣт.

Ачѣ ѣарѣ пѣтѣа се вадѣ тареа дѣ петѣрѣинѣта са лѣѣѣе. Ындеме нѣ ѣ се пѣреа аша де 'пѣлѣате. Корѣвѣлѣ нѣ ле ведеа мѣшкѣндѣсе, шѣ лѣнтрѣѣеле перѣрѣ кѣ тотѣл.

Трѣсѣрѣнд стрѣгѣ вѣрѣатѣл сѣпѣѣт: „Тотѣшѣ почѣѣ ѣѣ одатѣ сѣпѣр.“

Дар пѣлѣ че а зѣс ачестѣа се авѣѣ сѣнет вѣѣ. Прѣвѣ кѣ окѣѣ дѣнѣрѣт; шѣ ѣатѣ кѣѣвѣл вѣѣ вѣлѣтр. Аерѣл шовѣѣа де ватереа арѣпѣлор.

Пѣѣ де вѣлѣтр се скѣларѣ ла апрѣпѣреа мамѣѣ лор, шѣ прѣмѣрѣ тѣпкарѣ дѣн чѣокѣл еѣ.

Шѣ еремитѣл ведеа кѣт дѣшѣ дѣтѣндеа тѣма арѣпѣлѣ, шѣ дѣшѣ рѣдѣкѣ пѣѣѣ, шѣ сѣвѣра дѣчетѣнѣл кѣ еѣ, шѣ ѣарѣшѣ се 'пѣтоарсе ка се нѣѣ остѣнеаскѣ.

Рѣшѣнат 'шѣ а плекат еремитѣл окѣѣ ла пѣтѣлѣт шѣ а сѣспѣнат.

Шѣ ѣп кѣвѣлѣт секрет дѣ шопѣѣа дѣ сѣнѣѣ: ѣатѣ ѣ плѣн тот вѣнѣверѣл кѣ лавѣа

лѣѣ Дѣтѣнезеѣ; аѣ атѣт ѣ де кѣратѣ рѣгѣчѣвѣа та, ка сѣ нѣ се пѣтѣтѣ местѣка пѣчѣ кѣт кѣ а алѣора?

„Веѣѣ! вѣлѣтрѣл кѣ дѣкѣметаре се 'палѣтѣ пѣлѣ ла порѣѣле черѣѣлѣѣ; се лѣпѣтѣ кѣ перѣкѣлѣле атѣмосѣреѣ. Окѣѣ дѣ сѣфѣре тѣзѣл фок ал соарѣлѣѣ; кѣчѣ ачѣѣа нѣ се остѣнеск пѣчѣ одатѣ.“

„Тотѣшѣ авѣе стрѣгатѣл пѣлор сѣѣ, шѣѣ поартѣ пѣлѣ сѣнт мѣчѣ, пѣлѣ че шѣ еѣ се вор пѣтѣа 'пѣлѣа де сѣне.“

„Дрѣнт - карѣ дѣѣелепѣчѣвѣаѣ ѣ маѣ таре шѣ имѣаѣ ѣ маѣ ларѣгѣ декѣт а та.“

(Дѣпѣ енглѣзеѣе.)

J. J. Mány.

Iamii, Izlie дн 9. 1845.

Домѣлѣ Рѣдактор!

Сокотѣск де прѣсос а маѣ адаѣѣе вѣреѣ рѣгѣмѣнте дѣн парте'мѣ, кѣнд вѣѣ а вѣ фаче о пропѣнѣре, че се рекѣмѣндѣѣѣе де сѣне 'шѣ прѣн импорѣтѣнѣа са. Les fragmens tirés de Chroniques et Moldaves et Valaques, pour servir a l'histoire de Pierre le Grand, Charles XII., Stanislas Leszynski, Demetre Cantemir et Constantin Brancovan, par le Major Michel Kogalnicean, I. Partie, de тѣлѣт фѣгѣѣѣѣѣре де сѣнт тѣаскѣрѣлѣ фѣѣѣѣ сѣтѣщѣѣ, еатѣ ле авѣм пѣѣлѣкатѣ дѣсѣѣрѣшѣт.

D. Kogalnicean este ne обѣсѣт окѣпат дѣн чѣа че се атѣнѣѣе де спорѣреа лѣтератѣреѣ наѣѣѣнале.

Дѣпѣнтѣ — кѣвѣѣнтареа са, ла ачѣаста карѣе де шѣ адрѣсатѣ маѣ тѣлѣт стрѣпѣнѣлор, тотѣшѣ есте преа ѣнѣресанѣтѣ шѣ пѣнѣтрѣ поѣ; ка сѣ о пѣтѣдѣѣ жѣѣека, еатѣ кѣ в'о трѣмѣѣт траѣѣсѣ, пѣнѣтрѣ ка дакѣ вѣѣѣ со-

коті; съ о пълікаці прін фоіле Двоастре. Іатъ пропъпереа че т'ам гръвіт де а въ фаче, пѣдеждѣнд къ тѣ веді цінеа де віне въчї тѣ дпсемнезѣ. *)

Ал Двоастре шчл.

Іанкѣ Върнав.

О НОАПТЕ СЪНІНЪ.

Пре тїне къ плъчере орї каре те адеантѣ
Кънд оара дїї соседе с'аѣ е ка съ сосаскъ,
Фїнда тврїтоаре де трѣде 'тповоратѣ,
Л' ал сеѣ локаш воіоасѣ гъндеде съ порнеаскъ.
Пре тїне те адофеазъ орї чїне де съв соаре,
Кънд етерѣа с'аратѣ не орїзон сънїн,
Тотъ взетѣа съ пїерде маї тѣлт фїндѣ п'аре;
Тъчере есте 'н тоате шї тотѣа есте лїн.
Не фрѣнтеа асѣдатѣ де а зілеї остїпеле
Сѣфлѣнд Зевїрѣа дѣлче авїе о рекореде
Ѓїтѣнд недрепгъдїреа шї кїврїле греле,
Акѣта еа дпнече плъкѣт съ одїхнеде.
Прївїнд шї еѣ л' ачестеа към тотѣа стѣ 'н тѣчере
Не трѣнз'тї дшї дптїнде зп сопп а сале враде
Шї віселе де ноапте гѣсеск а лор плъчере,
Скїмбаре сѣнї арѣте дп тоатѣ а лѣтеї фаче.
Домѣа віртѣтеа 'н тоате шї тотѣа дп віртѣте,
Пѣреа къ недрептатеа къ тотѣа аѣ перїт,
Дп тодї прїнчїпї сѣпте пѣреа а фї 'н пѣскѣте,
Перїсе клеветїреа шї ом не оменїт.
Дп репїзрїле 'налте зп ценїѣ сѣжнт с'аратѣ
Не дѣштанї фрадї дї фаче къ тодїї се ївеск
Скрїптѣра се 'тплїнїсе ш' а еї порѣнчї деодатѣ,
Акѣтї ле респектеазъ шї віне ле 'тплїнеск.
Пре чел че пентрѣ лѣте пре сїне се лѣсарѣ
Обѣт де дефайтаре шї тѣнчелор сѣпѣс,
Не крѣче сїре осїндѣ воїос се рѣдїкарѣ,
Шї фанга а че вѣпѣ дп лѣте аѣ адѣс.

Акѣта дп кѣвоаде фїнда тврїтоаре,
Ла ел плекат се 'нкїпѣ шї тоате дп ївеск,
Інвоакѣ рѣгъчѣне, шї дѣлче сѣрѣтаре,
Кѣ взїле кѣрате дї даѣ шї дп тѣреск.
Л' а дѣреї леїзїре сѣпшї ера орї каре,
А патрїеї кредїндѣ дп кѣѣт о пѣзеа,
Спре а еї тѣрїре гата ера фѣр' де крѣдаре.
Не домпїторїѣа дѣреї пѣрїнте дп авеа.
А фї маї тѣлт аїче авеам шї еѣ плъчере,
Дар есперѣа къ тїне дп хаосѣа сенїн,
Трекѣт-аѣ фѣрѣ весте, шї їаршї къ дѣрере
Мѣ поменеск деодатѣ дп лѣтеа чеа де кїн.

Г. Нік.

А фларе інтересантѣ.

Ѓн іспїтїторїѣ де патѣрѣ дп Белцїѣ
аѣ афлат де кѣрѣнд зп асѣелїѣ де очеп
каре дпѣреде лѣкрѣа де 300,000. Кѣ а-
жѣторїѣа ачестѣї тѣв се пот ведеа дптр'о
пїкѣтѣрѣ де апѣ фелїзрїтеле апїмале че
се лѣптѣ дптре сїне, с'аѣ се мїстѣїе зпѣл не
алѣа, маї алес дакѣ ачеа пїкѣтѣрѣ де
апѣ ва ста кѣтева оре еспѣсѣ дп фаѣа
соарелѣї. О тѣскѣ се веде кѣт зп дові-
ток; се поате ведеа маї дпколо копстїтѣ-
дїа петрїлор кѣпрїнзеторе де метале по-
віле, прекѣт шї кѣрсѣа сѣпцелѣї дп перїї
капѣлѣї, асеменеа шї към се дпвѣрте
зтезеала дп фоїле копачїлор.

К ѣ р д і в ѣ н е.

Нѣ є ачеаа — зіче Рѣсо — карте
вѣпѣ, кареа нѣ аре 'н сїне пїчї зп рѣѣ саѣ
пїмїк че с'ар пѣтеа дптерпрета дп рѣѣ,
алтїнтрелеа нѣ с'ар афла пїчї декѣт кѣрѣї
вѣне; чї карте вѣпѣ є ачеаа, кареа копдїне
маї тѣлте лѣкрѣрї вѣне декѣт реле; кар-
те вѣпѣ є ачеаа, а кѣреїа скоп есте де а
дѣче не ом ла віне дп контра рѣѣлѣї че
с'ар пѣтеа афла дп ачеаа. —

J. J. Mány.

*) Дадатѣ че се ва дпкеїа артїкозѣа дп Ма-
газїн вом кѣзта лок шї ачелѣї артїкозї істо-
рїк, пентрѣ а кѣрѣї дпшѣртѣшїре въ тѣл-
цѣшїн. Ped.